

El Baix Penadès

SETMANARI NACIONALISTA

Preus de subscripció

Vendrell, trimestre.	1'25 pessetes.
Fora,	1'50
Extranger,	2'25
Número corrent, 10 cèntims	Atraçat, 20 cèntims

Direcció i propietat:

IMPRENTA RAMON
TELÈFON 770

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

REMITITS: 15 CÈNTIMS LÍNIA

No s'admeten escrits sense firma

NO'S TORNEN ELS ORIGINALS

COL·LEGI PER A SENYORETES

dirigit per les

RR. MM. Escolapies

VENDRELL

MAGNIFIC EDIFICI construït expofès amb tots els adelantos higiènics i pedagògics moderns. Espaioses sales per a classes, bons i ventilats dormitoris, bonic menjador, galeries i amé jardí-pati.

ENSENYANÇA GRADUADA conforme als mes pràctics procediments.

CLASSES ESPECIALS de català, francès, tall i confecció, música i dibuix.

S' ADMETEN alumnes pensionistes, mig-pensionistes, recomanades, i externes.

Per a detalls: A la Rda. M. Superiora

Duc de la Victoria, 10

11 de Setembre!

...I passa l'anyada, i retorna la data i amb ella cada any son mes les flors en aital dia enlleçades amb cintes dels colors de la patria, destinades a colgar completament el bronze que perpetua en la efígie de Rafel Casanova el gest dels centenars d'herois catalans, que donaren sa vida per la llibertat de Catalunya.

¡La llibertat de la Patria! Qui de vosaltres no es commou fonament, bruscament, davant aquestes cinc paraules. Elles son la essencia de les nostres aspiracions, i al marcar el calendari la data que encapsala aquestes ratlles, hom sent bategar fortament dintre seu la revolta contra aquells que barroerament, amb l'ajuda d'extrangers per no esser ells prou forts per a dominar-nos, lograren junyir la nostra Patria als seus malestrucs destins i ens privaren d'aquella santa llibertat que tan grans ens havia fet.

Prou han procurat sempre els vencedors esborrar la nostra personalitat estafent nostres usatges, befant la nostra llengua, pervertint el nostre sentiment, falsejant la nostra historia, prostituint les nostres costums i aprofitant totes les ocasions que s'els han presentat per a enrunar i fer desaparèixer sota la seva màscara la nostra fesomia; de res els ha valgut lo fet ni de res els ha de valdrer tot quant fassin. Catalunya és i serà sempre; som poble convençut de nostra personalitat i vulgues que nó, si no avui demà, i sinó passat demà, s'ens haurà de tornar lo que és nostre.

Tenim una historia; tenim una llenguarica i plena, temim una tradició i un escampall de monuments per tota la terra nostrada que a cada pas ens recorden les nostres gentes i les nostres glories, ¿cons voleu doncs que no siguem?

El foc sagrat del patriotisme resta encés, es el mateix de sempre, i si bé en la data que demà passat remembrem va tirar-s'hi damunt de ell per apagar-lo, terres i fanc, llagrimes i sang, sols lográ l'enemic apagar la flama i quedá el caliu sota 'l munt de runes que reviscolant poc a poc avui torna a abrander la terra nostrada.

¡Oh, Rafel de Casanovas i tots aquells herois que trobareu el premi al Fossar de les Moreres! si de le immortalitat contempleu el vostre poble, mireu com cada any perfila mes sa fesomia, mireu com a cada revol de camí ascendent assoleix mes plenitud de consciència; advertiu com ja avui es impossible confondre'l ab son opressor, i vejeu-lo com ardidament marxa a la consecució de la seva idolatrada llibertat, de aquella llibertat per la pèrdua de la qual dilluns vinent aixecará a mitj pal milers de banderes i farà desaparèixer sots una montanya de flors l'estatua del darrer Conseller en cap, abraçat a la bandera de Santa Eulalia.

I es que 'ls catalans han après de cor aquella estrofa del gran Clavé:

Fills de la terra catalana
primer morir qu'esser esclaus.

"Acció" en acció

Els nostres companys en catalanisme que han constituït la novella agrupació patriòtica sots la denominació de *Acció Catalana*, han celebrat a Ripoll, ont s'hi serven les cendres del que fou Comte Jofre, fundador de la nació catalana, el primer acte oficial de la seva actuació. Ha sigut un éxit, i a nosaltres ens plau consignar-ho aixís.

Els elements directius de la mateixa estan disposats, sembla, a fer honor a la significació de la llegenda que han adoptat per a la seva agrupació; son actius i no'ls manca entusiasme per a la defensa de les reivindicacions de Catalunya.

Nosaltres, que en el nostre ideari anem una mica mes enllá respecte a lo que ha d'esser la Catalunya del avenir, no podem menys, pero, que congratular-nos de veure com se perfila, en el pla de les lluites polític administratives, una nova dreta qui deixa molt endarrera les posicions defensades fins ara per la Lliga regionalista. En aqueixes lluites, i atenent-nos

a la plenitud del esperit francament catalanesc que arreu de la terra nostrada s manifesta, es fa necessaria l'existencia de dos nuclis, la actuació dels quals, sigui neta i exclusivament catalanista, sense mixtificaciones de intervencionismes en la política del Estat espanyol, detentadora de les llibertats patries.

El regionalisme ha fracassat a Catalunya i a fora d'ella: Aquí dintre per que l'arborament del sentiment de patria s'ha fet prou gran, i enten que es d'una mansuetut primitiva el maldar per a la consecució d'una minsa autonomia regional, supeditada sempre als capricis d'un poder unitarista i atribiliari, que hi jugaria com ha jugat amb l'autonomia universitaria, i está fent amb la mateixa Mancomunitat, la qual te sempre damunt seu l'espasa amenaçanta de Damocles. En les terres hispániques ha fracassat per l'incomprensió d'aital doctrina lliberadora; es veu que ja's troben a satisfacció siguent governats des del centre.

Es, doncs, una quimera empenyar-se en esser regionalistes dintre d'un Estat central, quan les demás regions

no senten les freturances d'una renovació deslliuradora, i en canvi Catalunya troba oprimentes les condicions d'una autonomia *mal entendida*, com ho fora la que pogués concedir-nos l'Estat central.

Acció Catalana, constituïda avui per un bon nucli de l'intellectualitat de Catalunya, ha d'esser, en un proper avenir la confluència de tots els sectors de dreta francament patriòtica sense mixtifications dels pseudo autonomistes afiliats als partits espanyols.

I allavors, noblement i amb la visera alsada, nosaltres els combatrem en nom de les llibertats no ja dels pobles, sinó dels homes.

Salvem, quant menys als petits, i ens farem dignes dels grans.

El fer bé, i obrar bé, no és una virtut, és una obligació.

Havem arribat en un temps, en que tot home constituït en família, tot individu que tingui representació social, com així també les col·lectivitats, les Corporacions municipals, Diputacions i representants en Corts, han de mostrar que'ls seus actes els guïa el sentiment, la voluntat i el desig d'ésser útils i honrats durant el compromís que contrauen en tots els vincles de la societat humana.

Constituir-se en família sens tenir plena consciència de la responsabilitat que hom contrau, es deixar-se arrossegar per l'instint de bestia sexual o per l'egoisme que tant caracteritza al nostre home modern (?), es augmentar aquesta plaga social de vicis, de famílies mal avingudes, de perduda dels sentiments familiars, es defer la base fonament de l'edifici humà. Ostentar càrrecs de col·lectivitats socials i polítiques, tenir seient en el Municipi, Diputació, i Corts, i ferne un luxe, un negoci, sens preocupar-se que llur actuació respongui a un fi elevat de justícia i de progrés, es perpetuar aquest indiferentisme, aquest escepticisme suïcida tan en boga en el poble i quines conseqüències tristament tots lamentem. Què fer doncs per a despertar confiança en els homes i fer que'ls de demà no segueixin iguals camins? Quant els homes hagin rebut una institució ben cimentada, racional i científica en l'alt concepte de la paraula, i les corporacions, col·lectivitats i representats tots, ja en el dia d'avui, procurin sanejar l'ambient fent a la vegada de llur actuació nota distintiva de viu exemple, ja veureu com els nous plansons seran confiats i agrats i sens aquest escrúpol i odi que senten contra lo estatut; perdran aquest caràcter de violència en que es manifesten, fent de la pau social un camp de guerres fratricides. Seran bons, quan primerament comensin a ser-ho els qui els porten al món i els representen en els diversos estaments particulars i oficials, car si això ja es de difícil lograr en homes grans, es cosa factible an els petits, sens oblidar que'ls bons actes i les bones obres son dolços alients que suavitzen les asproritats.

Hi ha a Catalunya, una corporació municipal que ha sigut titulada amb els adjectius mes repugnants que proferir poden els homes, mes no obstant i això avui es veu elogiada amb els millors plàcems per realitzar una obra benfactora, educativa, humana, i de positius resultats. Ens referim al Ajuntament de Barcelona. El fet de gastar-se *devant de la llum de tothom* uns millers de pessetes anyalment per l'enfortiment físic d'uns cossos febles i malalissos, i de augmentar l'establiment de colònies escolars com les que hi ha a la veïna platja de Calafell no creieu vosaltres que aquesta obra atrau la simpatia dels separats o desenganyats de la xorca política nostra i a la vegada *crea uns ciutadans confiats en la bondat i perfecció de les nostres institucions*? Aquesta mai-nada quan feta homes recordi que cada any durant un trimestre anava a una colònia a reconstituir-se, fugint de la vida de ciutat on vivint en una casa sens llum natural ni aire apenes i nutrit-se amb substancies adulterades per la santa consciència comercial perdía la força i alegria de la seva edat i que aquest benifet ho deu a una institució popular, creurà en la perfecció de la mateixa i en serà un fervent admirador. Creurà que si les idees i les coses humanes son dolentes es perque encara la passió i la falsedat conviu en l'home i que si la popaganda antipolítica ha pogut allistar un considerable nombre d'adeptes, es perque fins ara els seus representants han convertit en professió vergonyosa la dignificació dels seus càrrecs no preocupant-los altra cosa que lograr una bella situació econòmica a despit de la paciència, passivitat i ignorancia del poble. Quan els homes per esser regidors, diputats, etc. ho siguin per les seves condicions de cultura, sentiment i abnegació, i els cridi el poble sense acudir a la vergonyosa compra de vots i de servir-se de tipus pinxecs per a fer triomfar la *sua conveniencia*, (volem dir idealitat?) aleshores farem obra virtuosa, perque virtuosa i obligada serà l'inclinació de la consciència envers tot lo que tendeix a fer bé, sens mirés particulars i egoistes, i amb la mirada fixa del benestar comú.

Havem arribat en un temps—deiem al començar el nostre treball—de responsabilitat personal i col·lectiva, temps de confusió, desordre i desamor, i que tots els homes hem de cooperar a mida de nostres forces, per a que això acabi, si volem que el fruit de la civilització sigui en profit general i no una vergonya com va sent-ho fins ara, puig del contrari, hauríem de convenir si l'egoisme i l'imperfecció segueix barrant el pas a nostres concepcions ideològiques, que *l'especie humana ha sigut la pitjor prova que Natura ha fet i posat damunt el nostre foll i espinós paradís terrenal*.

A. M. I V.

Vendrell, Setembre 1922.

AGRICOLES

VINIFICACIÓ

DEL RAIM

En començar la nostra tasca ho farem dedicant-nos a la descripció de ço que creiem més elemental en tots els casos: la primera materia.

Vulgarment es de sobres conegut el raïm, però com que en distintes ocasions tindrem de fugir d'aquesta vulgaritat, creiem indispensable exposar el que és tècnicament.

Es considera dividit en quatre parts que son: raspa, pell, polpa i granet. Encara que la quantitat d'elements de cada cos varia segons la classe de cep, terreny, any i altres moltes causes, a continuació donem el detall d'un promig obtingut en distintes assatgs:

Per 100	Polpa 70 a 80	Pell 10 a 20	Raspa 3 a 5	Granet 2 a 4
Aigua	76	66	42	30
Celulosa	0'36	30	50	48
Ma. minerals	0'07	1'3	4'3	1'75
Sucre	19'5			
Acids	0'6	0'4	1'6	1'00
Tani		1'5	1'3	1'00
Olis				1'00

Com que aquest punt, com ja havem dit, el toquem solament per a tenir-nos-hi de referir més endavant, omitem els diferents comentaris que sobre les dades d'aquest quadro podríem formular.

J. VALLÉS SITGES.

(Continuarà)

La Mancomunitat del Penadés

Llegim qu'es tracta de constituir la Mancomunitat del Penadés i comenssem per a confessar palesament que la iniciativa del Ajuntament de Vilafraanca ens es fortament simpàtica, ja que som dels convencuts que tan sols per l'unió quelcom pot lograr-se del governament d'Espanya.

Tots sabem que *mancomunitat* vol dir unió de persones o de forces per obligar-se a l'execució d'alguna cosa mes l'altal paraula adoptada per a designar l'entitat capdal de Catalunya, sembla que per els detractors de tot quan tingui referencia, directa o indirectament amb el nacionalisme, al veurer-la tan sols escrita, els fassi l'efecte d'una manxiula i desvariajant, comensessin a pintar a la gent ignorant de que'ls Ajuntaments del Penadés, baix i alt, tracten d'encubrir quelcom contra la *Espanya grande*.

No es axó, si no que's tracta d'una associació de municipis, legal i perfectament prevista i autoritzada, i ja consentida, la Mancomunitat de Municipis del Empordà per la Llei Municipal, tan vigent a Catalunya com al rest de l'Espanya desde el 14 d'octubre de l'any 1877, dictada pel allavors ministre de la governació, polític gens ductós en espanyolisme, en Francisco Romero Robledo conegut per el *Pollo de Antequera*.

Per que es puga veurer lo que pre-
yé la dita Llei, respecte de les Associa-
cions de Municipis, coplem l'artí-
cle 80:

«ARTICULO 80 Los Ayuntamientos pueden formar entre si, y con los

inmediatos, asociaciones y comunidades para la construcción y conservación de caminos, guardería rural, aprovechamientos vecinales y otros objetos de su exclusivo interés. Estas comunidades se regirán por una junta compuesta de un delegado por cada Ayuntamiento, presidida por un Vocal que la Junta elija.

La Junta formará las cuentas i presupuestos, que serán sometidos a los municipales de cada pueblo, y, en defecto de aprobación de todas o de alguna, al Gobernador, oyendo necesariamente a la Comisión provincial.»

La nostra Biblioteca

El moviment de la nostra Biblioteca durant aquest passat mes d'Agost ha estat com següeix:

Llegidors, 1.260 ; 430 homes, 278 dones i 552 infants.

Obres consultades 2.205; repartides en ordre de preferencia de la següent manera llibres d'infants 995; Literatura, 462; Obres generals, 452; Belles Arts, 95; Historia i Geografia, 51; Ciències aplicades, 45; Filosofia, 37; Ciències Teòriques 30; Dret i Ciències socials, 19; Filologia, 15; Religió, 8.

Els lectors inscrits en el Servei de Prestec han estat 16. 7 Homes i 9 dones.

Un constant interès mostren els nostres joves llegidors, ja que, sols fa 4 mesos que está establert aquest servei i posem una llista de 33 inscrits: 11 homes i 22 dones, els quals, han consultat les obres següents: Literatura 40; Obres generals, 3; Historia i Geografia, 3; Dret i Ciències socials, 2; Filologia, 2; Belles Arts, 2.

El dia 16 fou visitada aquesta Biblioteca pel Diputat de la Mancomunitat per Volls-Montblanch, Sr. Pau Robert.

El dia 27 reberem la visita d'una trentena dels petits estinejants de la República «Vilamar», acompanyats pels seus corresponents professors. Tots els petits demostren viu afany d'assaborir els selectes contes que posseeix la nostra col·lecció infantil.

El dia 31 fou signada pel Patronat d'aquesta Biblioteca la cessació de Directora la Srta. Teresa Hostalrich Fa.

Un important lot de llibres es rebé de la Central de Biblioteques Populares.

Han estat registrats i catalogats del esmentat lot 37 obres trobant-se actualments a la disposició dels llegidors. Algunes d'aquestes obres per la seva vera importancia, ja literaria, ja científica, mereixen una detinguda enumeració. Algunes d'elles son les següents: Carner *La creació d'Eva i altres contes*. Recull de fetes i dites de la nostra vida cotidiana, pero, tant encisadores e iròniques que hom no pot deixar de conèixer-la.

Manual d'Historia Crítica de la Literatura Catalana Moderna. 1.ª part. Aquest volum compost per el nostre mestre de la renaixent literatur, Manuel de Montoliu, deu aturarshi una bella estona tot bon amant de les nostres lletres. Oliver, Miquel S. *Obres completes*, en 6 volums, *Divina Comèdia de Dant Alighieri*. Posada en català pel malaguanyat Narcís Verdaguer i Callís. En dos volums que corresponen al *Infern* i *Purgatori* de la bella obra. Almera. *Mapa geològic y topogràfic de la provincia de Barcelona*. Obra ben detallada en 5 volums. Scott Walter *El talista*. Traducció feta per Carlos Capdebila i tan bellament pulida que hom pot assaborir encare la tendra fusió del romanticisme del poeta escocés.—Loti, Pierre. *Supremes visiones del Oriente*. Habilmente traduïda per Vicente Díez de Tejada.

Notes i comentaris

Al cames llargues, mestre en insultar, autor d'aquell escrit d'odi personal, li recomanem unes ulleres mellors que'ls Quevedos grocs que's posa.

I, bon vent, home, bon vent.

Tenim a disposició de tothom qui vulgui llegir-lo (tant si's crèn autoritzat com si no s'hi crèn) l'exemplar del número d'un periòdic de Barcelona corresponent al dia 14 de Juliol darrer en el que s'hi publica la nota de l'Unió Jurídica Catalana, copada per nosaltres en EL BAIX PENADES del dia 26 d'Agost darrer.

Aquest oferiment el fem perquè, per lo vist, el director de cert setmanari es gran devot de Santa Mandra (no obstant i cobrar) o és un altre cosa que val mes deixar sense qualificatiu.

En Lluís Figuerola Maria segons confessió propia en diferents converses particulars i fins públicament en un mitin de propaganda celebrat en el Tivoli d'aquesta vila té declarat, ingressà a la política formant part del ferrouxisme barceloní perquè en aquella ocasió no hi havia a la capital catalana altre camp ahont poguer actuar l'home d'esperit lliberal.

Nosaltres, en aquella època formavem part de l'estingida Joventut Federal Nacionalista Republicana de nostra vila adherida a l'Unió F. N. R. de Barcelona quin Consell integrava nostre allavors Diputat a corts en Jaume Carner, per tant no és cert que a la capital catalana no existia com deya en Figuerola, altre política que'l ferrouxisme, pels homes d'esquerra.

Es mes; nostre actual Diputat a Corts, desde primer antuvi, trobant a la seva vinda a nostra vila, un bastant respectable contingent de republicans nacionalistes, se donà pressa a manifestarnos que ell era autonomista com qui mes.

A mida que'l temps ha anat avensant i en vista de que lluny de permetrer que a vila quedés extingit el sentiment nacionalista, aquest ha arrelat cada dia mes dintre'l camp de les esquerres, fins a l'extrem de que mentre per un cantó se constitueix un nucli netament nacionalista, per altre inclòs la major part dels elements del Centre Republicà sostenen la tèssi de que ells son tant nacionalistes com els altres (i no volem parlar avui del perquè ho

sostenen) en Figuerola ha anat també extremant la seva nota i avui (quant menys a vila) ja no és sols un fervent autonomista, sinó un prossèlit fort i convensut del nacionalisme.

Nosaltres celebrem molt, que quant menys per a veurer si pot anar sostenint l'acta (avui bastant ben pagada) se vegi precisat a dirse nacionalista, empró nosaltres no capim que havent-se tornat tant nacionalista, no tinguem coneixement encare de que ell perteneixi a cap entitat patriòtica catalana i fins hi ha qui dubte si és o no encare baixa del Partido Radical Español.

I lo que es encare pitjor; fins s'assegura per part d'amics seus, que persona molt allegada a ell i que sempre ha prè part molt activa en llurs campanyes electorals perteneix a les fileres d'aquella vergonya de Catalunya nomenada Unión Monarquica Nacional.

¿No'ls sembla que pel bon nom de tots plegats i en benefici de la sana política, seria bó aclarir tot aixó?

A voltes una pregunta retrata la manera de pensar d'un home i demostra, a l'ensamps, el grau de materia gris del seu cervell.

En la darrera sessió del nostre magnífic al discutir-se la preposició sobre la Mancomunitat Penadesenca, aquella llumanera que no se sab mouer de les teories pimar-gallianes va preguntar infantilment:—¿Com s'ho pendrà aixó la Mancomunitat de Catalunya?—Com vol que s'ho prengui, sant sant cristià, ¿com una competència?

DEPORTIVES

FUTBOL

Amb motin de la festa major de la veïna vila de Torredembarra, va concertar-se un partit de futbol entre'ls nostres equipiers i els d'aquella vila, degudament reforçats, disputant-se una copa de plata.

L'entusiasme que'l nostre primer tim ha despertat entre els vilatans feu que's traslladessin a Torredembarra numerosos vendrellencs que omplenaren els autobus que hi feien vlatges; mes l'interés despertat va convertir-se, desseguida que'l partit va començar, en descepció. Els nostres equipiers jugaven amb una desanimació i un tal desconcert, que a no esser que hom (Passa a la 4ª plana)

Caixa de Crèdit i Estalvis DEL VENDRELL

CAPITAL DESEMBOLSAT: Ptes. 500.000 — RESERVES: Ptes. 123.000
CARRER DE SALMERÓN, 13 — TELÉFON 774

Compra - venta de Valors
Custodia de Valors
Comptes de Valors
Pignoració de Valors
Amortització de Valors
COMPTES AMB GARANTIA DE VALORS
BANCA - BORSA
COMPTES CORRENTS
DIPOSITS - XECS - TRANSFERENCIES
LLIBRETES D'ESTALVI
al 3 i mitj, 4 i 5 per 100, d'ençà del dia de l'imposició

BANCA PALAU

Corresponsal del Banc d'Espanya
Telégrames: PALAU-BANQUER Vendrell
TELÉFON 781

Realitza tota classe d'operacions de
**Banca - Borsa - Canvi
Valors - Cupons**

ABONA ELS SEGUENTS INTERESSOS

Comptes corrent

A la vista. 3 per cent

Llibretes d'Estalvi

A la vista. 4 per cent

Dipòsits en efectiu

A un any. 5 per cent

Banco Vitalicio de España

REPRESENTANTS:

Anton Borrell Nin

— VENDRELL —

Francisco Casellas Casellas

— LES PESSES —

DESPATX : Carrer del Crèdit, 1 : VENDRELL

FONDA DEL COMERS

Expléndides habitacions amb confort modern

CUARTO DE BANY

Lloguer d'autos i tartanes

Parada dels autos del Pepito del Pont
en la carrera Pont d'Armentera-Vendrell-Calafell

SALVADOR BUNDÓ (a) Tuis

Relacions directes entre comerciants i tractants en productes de la comarca

Passeig de Castelar, 12 VENDRELL Teléfon núm. 764

“LES NOVETATS”

Carrer de la Baixada. — VENDRELL

JOIERIA - BISUTERIA - RELLOTGERIA

Perfumeria i objectes per a regals

ESPECIALITAT EN AIGUES DE COLONIA I ESCENCIES A GRANEL
PERFUMS FINIS I DE MARCA

S'ARREGLLEN TOTA CLASSE DE RELLOTGES I ALAJES

ELABORACIÓ ESPECIAL DE LA CASA

Proveulos i no en demanareu d'altres ont aneu a refrescar

Major, 25 ♦ **Teléfon 788** ♦ **VENDRELL**

¡Ganga! ¡Ocasión!
Magnífic Say'd amb carrocería es ven per
500 pessetes.
Dirigir-se a: Francisco Badía.—Vendrell

PILOTES PER FUTBOL
DESDE **16** PESSETES
a cal **BADIA**